

ŐRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csiksmegyei 48-as függetlenség pártjának közlönye.

Megjelenik: minden kedden.
ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K. fél évre 4 K., negyed évre 2 K. egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 16 fill. Nyiltér sora 40 fill.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. UJFALUSI JENO**
Főmunkatára: **UJ. BOTAR BELA.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Létező éves könyvnyomdája Csikszeredában, hová a kéziratok hirtetések és előfizetések küldendők.
Hirtetések máséért díjazással, megállapodás szerint.

Mi lesz a madéfalvi gócponttal?

Csikszereda, január 13.

A gyergyószentmiklósi vasút megnyitása alkalmával alkalmunk volt rámutatni arra az óriási hibára, amit az intéző körök elkövettek akkor, amikor a gyergyószentmiklósi vonal elágazási pontját Madéfalvára helyezték át.

Ugyanez alkalommal a közöttünk volt kereskedelemügyi államtitkár, Szerényi József ígéretet is tett, hogy költséget nem kímélve, a vármegye, különösen pedig Csikszereda közönségének jogos óhaját méltányolva, az elkövetett hibát reperálni fogja.

A forgalom megnyitása után elég volt egy hónap, hogy maga a közönség a tapasztalatokon okulva, ennek a lehetetlen helyzetnek a megszüntetését kérje.

Ma volt alkalma Csikvármegye közigazgatási bizottságának a kérdéssel foglalkozni Csikszereda és Gyergyószentmiklós rendezett tanácsu városok kérésével kapcsolatban, és a következő határozatot hozta:

„A közigazgatási bizottság Csikszereda és Gyergyószentmiklós r. t. városok kérelmeinek felterjesztése mellett kéri a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urat, hogy

1. A Madéfalvára, egy puszta mezőre és egy jelentékeny kisközség határára kihelyezett elágazási csomópontot Csikszeredára, mint a vármegye központjára áthelyezni méltótlanságok

2. A sepsiszentgyörgy—gyimesi vonalon a vonatok közlekedését a sepsiszentgyörgy—gyergyószentmiklósi vonalra olyképp egyes-

kedjék átterelni, hogy e vonal fővonallá minősítettven, a gyimesi vonal csak miny kiágazás függjön a fővonal menetrendjétől

3. A csikszereda—gyergyószentmiklósi vonal szakaszon külön tehervonatok járjanak s a jelenlegi vonatok pusztán személyvonatok legyenek.

4. Addig is, míg jelen határozatunkban félértelmzett és alig nélkülözhető változtatások keresztül vihetők lennének, a lehető legsürgősebben elrendeltessek, hogy a sepsiszentgyörgy—gyergyószentmiklósi szakaszon a személyvonatokhoz közvetlen csiksz. kapcsoltsanak.

Indokolás:

Semmi elfogadható ok nem szól amellett, hogy a Madéfalva község határára érhetetlen módon kihelyezett elágazási csomópont továbbra is ugyanott fenntartsék és ez által a vármegye központja Csikszereda meg nem érdemelt mellőzésben részesüljön, a vármegye felcsiki és gyergyói része a központtól mesterségesen elszigeteltessek egy közbeszurt vesztelő állomással akkor, a midőn Madéfalva egy minden jelentőség nélkül való elhagyatott kis község Csikszeredától alig 8 klm. távolságra fekszik: akkor, a midőn Csikszereda várost, mint a vármegye, valamennyi állami hivatal, kulturális, közgazdasági és társadalmi intézmény központját fejleszteni volna az államvasutak feladata inkább, sem mint csekély költségű különbözeltérítvány indokából mesterségesen hátrétegetni a fejlődésre és haladásra hivatott központot s tenni ezt egy oly kis helységnél szemben, mely eme berendezésnek sen-

miféle előnyét felismerni, kihasználni, értékesíteni képes soha sem lesz. Az elkövetett hibát helyrehozni, kisebbiteni jobb ma, mint később, mert idővel helyrehozhatatlanná válik.

A madéfalva—gyergyószentmiklósi szakaszon tiszerte nagyobb száma utazik az utasoknak, mint a gyimesi szakaszon, a teheraru forgalmánál pedig e viszony még aránytalanul nagyobb az előbbi javára, sőt kétségtelen, hogy a különbözelt minden irányban növekedni fog, mire nézve már az eddigi forgalmi adatok elegendő bizonyítékot szolgáltatnak.

Ennek dacára a madéfalvi állomáson a szerfölött nagyobb számu utas 25—28 fokos hidegben kénytelen a szabad pályaudvaron 45—60 percig, sőt esetenként hosszabbban is várakozni arra, míg a többi jelentéktlenebb forgalmu vonatok beérkeznek, rendeztetnek s míg legutóbbiak alig alig fűtött kocsikhoz jutnal, mert a várótermek az utasoknak 25%-át sem képesek befogadni; sem lakott épület, sem közvetlen kocsii nem kapható.

A külön tehervonatok beállításának indokait azon nagyforgalom képezi, mely egy a személy, mint a teherforgalomban az új vonalon már is bebizonyult, melyre a végállomás főnöksége kellő adatokkal is szolgálhat, de indokolta a szükségességet a magam emelkedni hogyi pályán elérhető nagysebesség is.

„Ez a kérdés sürgős és sürülendő, mert a madéfalvi felvételi épület szűk volt, a pályaudvar pedig ama felelem, melyet a nagy forgalom és a szabadban való hosszú

AZ „ŐRSZEM” TÁRCÁJA

Mohammed és az iszlám.

Írta: Küzdy László.

A megbékülés után 10 évig esendős egyhangúsághoz s boldog egyetértésben teltek Mohammed napjai, amikor az iszlám egy fontos esemény következett benne, mely iszlámot a mekkai szentház, melyet a lakosság újra épített. Mielőtt elmondanám, miér: birt az Mohammedre fontossággal, előbb leírom, hogy mi volt tulajdonképen ez a Kaába s hogyan nézett ki.

A Kaába a mekkai szent mecset, melyet Harun esserinek neveztek, 250 láb hosszú s 200 láb széles udvar közepén fekszik, háromszoros kupos oszlopos folyosóval van körülveve, melynek négy sarkán 6 karsu, különböző nagyságu minaret ékeskedik. Az udvar közepén áll a Kaaba, mely arabul annyit tesz, mint kocka. Az így nevezett szent ház egy 12 méter hosszú, 10 m széles és 15 m magas épület, mely alakjára nézve hasonlít a beduin sátorhoz. Oldalait fekete selyem függönyökkel vannak díszítve, melyeken aranyos betűkkel a Koránból szedett istenes mondatok vannak kiírva. A Kaaba belseje rózsaszín selyemmel van borítva. Ezen kelméket minden évben megújítják, mert a régi-gieki darabokra vándorlat, a nagy busesz alkalmával a zarándokok között osztják szét. A Kaabának egyetlen ajtaja van, mely arannyal ki-

vart színezést lemezekből készült és kelet felé nyílik. Az összes burorlatu 2 darab kőből áll és pedig a híres „fekete kőből,” mely arany foglalatban az ajtó melléti sarokban van elhelyezve, a másik, az u. n. imák köve a nyugati sarokban áll. Az előbbi az igaz hívők esékjái már tányéralakuká koptattak ki, az utóbbi azonban csak kezekkel érintik. A fekete kő eredetéről az a monda maradt fenn, hogy azt az Abu Kausz hogy szülte és még a vizezon idején is eleven és oly szép fehér volt, mint a paradicsombeli fehér jáent. Idők folytán azonban az emberek rosszasága miatt elfeketedett és élettelen kővé vált.

A mecset udvarán a Kábán kívül még több melléképület is van; a legnevezetesebb ezek közül a 4 makám, melyekben egy-egy imám előimádkozik és szólítja fel énekével a hívőket imára.

Eleinte a híveket a szöcs iszentszteletre egy hírnök hívta össze, de a hívek új módot kerestek. A keresztények ez időben az Istenisztsztelel idejének kezdetét azáltal jelezték, hogy egy deszkára fakalapiesesal verték; a zsidók pedig sipoltak. Mohammed az elsőt ajánlotta, de hívei egyik módot sem tartották megfelelőnek.

Szerencsére Abdallahnak egy szerencsés álma volt, mely dióltre vitte a kérdést. Azt állmodta ugyanis, hogy az zoldruhás ember a mecset tetejéről ékként kiabált: Allah a legnagyobb! Bizonyítom, hogy nincs Isten Allahon kívül és Mohammed az ő legnagyobb profétája. Fel imára! Fel imára! Ez tetszett Mohammednek

is, sőt hívei is elfogadták s ekként történt ez után az imára való felhívás. E szokás maiglan is fennmaradt s a mecsetnek a minaret tetejéről sokszor így szöcsönklik el az imára való felhívás. A lezsidó muzezin Bilal nevű volt, ki összegyűjtöte önkével a hívőket a mecset udvarára.

Nappal igen élénk élet van a mecset udvarán, hol a hívők egy része eszik, más része imádkozik, Koránt olvas, a társalgás aki a nagy zsvaj és hangzavarban tud, az alszik. Estefelé kezdődik az iszentsztelel: kigyulad a Kaaba 1000 lámpája, ajtaja előtt megjelen az Imám, tédre hajolgatva imádkozik, őt körülveszi a hívők serege és utánozzák.

A régi mekkai szentély eredetét misztikus homály borítja. Hogy része azonban azt állítja, hogy a Saul alatt küldözött Simeon törzsidők zsidók építették. A Korán szerint azonban már Adám apánk 40-szer kereste fel zarándok útjában, melyek egyikén egyszer onnan jövő angyalokkal találkoztott, kiktől a Kaaba eredetéről nézve felvilágosítást kért, de azok sem tudták megmondani, hogy ki építte és mikor. Annnyit mondtak azonban, hogy a régi Kaaba már 2000 évvel előbb is megvolt, mert ők azóta járnak belé, de azt a víziózon alkalmával Allah az égbe emelte, ahol azt naponként 70 ezer angyal látogatja, miért is méltán nevezik a moszlínek „belet el mamur”-nak, látogatott háznak. Ez a régi Kaaba még egyszer és pedig a végitelet napján lekerül a földre. 700 ezer angyal fogja arany láncokon lehozni az itélet helyére, ahol a Kaaba könyörögni fog azokrét, kik benne

várakozás miatt az utasok egészséges és testi épiségének veszélyeztetett volta kelt bennünk.

Csikvármegye közigazgatási bizottságának 1908. évi január hó 13-án tartott üléséből.

A közigazgatási bizottság egyuttal felkérte a főispán urat, hogy személyesen a csikvármegyei képviselőkkel egyetemben a kormányfal járjon közbe, hogy a vármegye közönségének e jogos és méltányos kívánalma gyors és kedvező elintézését nyerjen.

Üdvözljük a közigazgatási bizottság eme határozatát s erősen akarjuk hinni, hogy rövid időn belül siker fogja koronázni.

— **Visszalépés a függetlenségi pártba.** Azok a képviselők, kik Kossuthistábbak akartak lenni Kossuth Ferencnél, kezdenek helyesebben gondolkodni és ismét visszalépnek a pártba. Eddig Szász József és Mújthényi Ádám tértek vissza a dissidenshez közül.

— **A házszabályrevízió.** Mind sürűbben kezdik képviselői körökben hangoztatni a házszabályrevíziót. Ez szükségképpen előfeltétele a választási reformnak, mert ennek a jövő politikai életre való kihatása kiszámíthatatlan. A szó-lásszabadság tiszteletben tartása mellett gondoskodni kell arról, hogy a választási reform után megalkotott parlament munkaképes legyen s zavartalanul élhessen hivatásának.

— **Az önálló magyar bank előkészítésére** küldendő parlamenti bizottságba a függetlenségi és 48-as párt részéről jelöltettek: prof. Bathányi Tivadar, gr. Bethlen István, Eitner Zsigmond, Éber Antal, Földes Béla, Gotthardt Sándor, Hótsy Pál, Holló Lajos, Mérey Lajos, Nagy Dezső, Szemere Huba, gr. Teleki Arvéd.

Közvacsora az árva és szeretetház javára.

Karneval heceget megérkezésekor a humanizmus jegyében üdvözölte f. hó 11-én Csikvármegye nagy részének közönsége. Alig, hogy megpendült a csikmegyei árva- és felállításának magasztos eszméje, a társadalom lézas munkába fogott a jótékony-ságot legnagyobb mértékben gyakorolni hivatott intézmény sikerének biztosítása körül. A folyó hó 11-én lezajlott estélyi impozáns tanujelét mutatta annak, hogy lelkeinkben lobog az embertársunk iránti szeretet tüze, bizonyoságul szolgált arra, hogyha az ember olykor-olykor könyeket is fakaszt, mégis siet szeretői lelkével azoknak felszárítására. — Megmozdult a társadalom szíve ifju Carneval

ur jöttével, s nem gondatlanul ugrott neki a kedv érijának, hanem tartalommal komoly dícsérendő érzéssel.

Mielőtt a tények megszokott tárgyalására szorítkoznánk, a hála hangján emlékezünk meg azokról, kik az éltető elemet adták a legbármusabb eszmének s akik szívvel-lelékkel ünnepet csináltak lelkünknek. Hálaunk adóját lerójuk első sorban nemes lelkű főispánunk, Kállay Ubul és fenkölt gondolkodásu neje iránt, valamint Fejér Sándor szeretve szeretett alispánunk és kedves neje iránt, kik mindennemű fáradságot félretéve munkálkodtak az estélyi székének biztosítása érdekében. Ha legyen szentelve a megötlött álló díszes női és férfi gardiának, amely élénk szerepet vitt az emberbaráti szeretet fenkölt munkájában.

A Vigadó rég hallgatag tornában paradicsomot varázsoltak, ott volt kelet is s tipikus pagodájával, ott láttuk a tavaszt virágival, meg-elevenült szemek előtt a féllold ragyogása, részt követelt magának a magyar konyha művésze. Jöleső érzést támasztott bennünk leányaink előkény felszolgálása, a vidék is jelen-tekenyen beleszólt a műbe s anyagi terén is érezhető volt munkálkodása.

Élveztünk a műsor minden pontjában, a szereplők fényesen állottak meg helyüket. Elismerés legyen azv. Balló Gáborné és Veress Árpádné urnóknak kellemes művészetükért. Hogy az anyagiak terén is kellő bájkeozást nyújtsunk. Megjegyezhetjük, hogy a bevétel ezerekre rugott.

Minden fillére a bevételnek könyeket apaszt, használ a társadalomnak, édes hazánknak, a fillérek viszont szolgálata ima lesz a szerető szívéké t.

Farsang.

A duhaj jókedvnek, a gondnélküli vigaságnak most véha az ideje. A kalendáriom-esnaplók ugyancsak bő alkalmat nyújtottak erre az idén. hosszúja szabván a farsangot, csak kár, hogy az emberiség az adott viszonyok közt nem igen élhet ezzel az alkalmammal.

Mikor a cipő szorít, nehéz benne táncolni. S hiába a hosszú farsang, amikor még rövid mulatozásra se telik. Bizony nem telik. És mégis, ha az ember végignéz ma egy bált s látja, hogy minden pazar fényben uszik, az urak elegáns fekete öltözében a hölgyek méregdrága, gazdag toalettekben, melyeket nem tesz ősösbakká az, ami belőlük hiányzik — pedig egy modern női bál ruhá ugyancsak esonka öltözék — ha látjuk a költsékezt, mely egy mai bálra for-

dittatik: azt kell hinnünk, hogy mind hazugság, amit a mai inséges idokról beszélnek, irnak.

Azonban a hiányhőséges bál toallett sok mindent elfed. Annyira kivágva ninesen, de-ek el ne takarja a szívet. S ha bármennyire is de-koltált a fiatal leány ruhája, azért az apai gon-dokba betekintést mégse enged. Azokból pedig van elég, több, mint amennyi kellene. Komor, sötét gondok, melyeket a bál terem csillagó fénye nem képes felderíteni. Ezeket a gondokat a bál nem hogy, mulatság létere, enyhítené, de sokszor szörnyű mód szaporítja, sőt annyira meg-billenti a háztartás és a lélek egyensúlyát, hogy a modern fölszeg társadalmi felfogások által szorongatott esaládpárt közel viszi a kétségbe-eséshez. Ez a háttérre a pompás képek, melyet a bál terem felületes szemléltője oly káprázato-san esábitónak talál, hogy nem ösmervén vagy effeledvén a viszonyok rosszaságát, amit erről állítanak, mind valótlannak tartja.

A farsanggal járó pompa egyike ama je-lenségeknek, melyek karakterizálják közéletün-ket. Künn a didergő, rongyos alakok, a fillérke-RESETET hajszoló, éhes emberek, benn a menyei élvezeteket áhítózo, kieicómázott felebarátok, akik azzal amítyák magukat és másokat, hogy ők most az élet minden gondjától megfele-dkezve — Isten igazában mulatnak és nem is gondolnak arra, hogy a testükhöz tapadó bá-mulatra ragadó ruha ára még ninesen kifizetve.

Az idők folyása kiverte bibliái erejéből azt az igazságot, hogy egyszerű szövet alatt is meg-fer a nagy kincs: a lélek és a jellem tisztasága.

A kedélyes, az igazi mulatság nem függ a ru-hától, sőt az erőt meghaladó költsékezés, melyet ruhára és egyéb fényezésre fordítunk, csak elrontja a mulatságot. Még az is, aki nem öm-maga keresi a pénzt, melyet a tulságosan drága toallettért adnak, elkeseríti magának élete leg-édesebb, legkedvesebb perceit, ha arra az ál-do-zatra gondol, melyet szerető és szeretett apja csak végső megfeszítés árán hozhatott. De még azok is, kiket a viszonyok mostohaága nem érintett, nem tőrhetik bizonyos lelki furdalás nélkül a gondolatot, hogy mi sok nyomort, in-ságot, but-bánatot enyhíthettek volna, ha a mu-tatos foszlányokra pazarolt pénzt nemesebb cé-lakra fordították volna.

Élég volt már talán a pazarlásból s az elég-nél több a fényezésből, melyben senkinek sem telhet gyönyörre, igazi lelki gyönyörre, a kőso-ki megbánás kedélyt, szívet ölo panaszai nélkül. Az idő rég azt dörögte már a gondatlan utas fülébe: „Megállj! Orviamadomak hittük és lé-lekszakadozva rohantunk előre. Pedig jónkaró, intő szóval volt, mely a közeli meredélyre figyel-meztetett.

Álljunk meg! Egy lépéssel odabb talán már hatalmunkban sem lesz akaratumk. Egyze-rűsítsük szokásainkat. Pótolja az izlés a dusla-kodó pazarlást. Álljon a versengő fényezés he-lyére a kedély. A díszvágy légvárjai helyett építsünk inkább menhelyet a közhasznu jóté-konyiságnak.

Olvassa és terjessze mindenki az igazság és függgetlenségi eszmékért küzdő „Orszem"-et.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérjük lapunk mindazon t. olva-sóit, kik az előfizetési díjakkal még hátr-álékban vannak, hogy ugy a hátrálé-kek, valamint az előfizetés megújítása iránt haladéktalanul intézkedni szives-kejljenek.**

— **A király a pápanak.** Ő felsége I. Ferencz József király felgyógyulása öröme a pápának egy millió brát ajándékozott.

— **A honvédség köréből.** Miklovitz Lajos hadnagyot Kezdőviszállyról a csikvármegyei zászlóaljhoz helyezték át zászlóaljvezetőszékükre.

— **Tankerületi főigazgató kinevezés.** A hi-vatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a ki-

után, a város felökölő esaládjá összeveszett azon hogy a fekete szent követ ki helyezze el. Az egyik bölékényebb természetű indítványára abban állapodtak meg, hogy határozzon az, ki elsőnek lép be a templomba.

Nem akarom megzavarni Moham-medet, hogy a jól kiosztott, de mindenesetre a szoren-esés véletlen őt vitte oda s a következő Sala-moni böles ítélet hozá: letértem koponyámet-rá fogom helyezni a szent követ, ti meg a fog-játok meg a koponyém 4 sarkát s emeljétek fel együttesen.

Belenyugodtak; nem vették észre, mily finoman fözte le őket Mohammed, mivel ugy jártak ezek is, mint a poros szomszédok a fü-lemule fittyel a biro előtt, akik t i mindketten vesztek lettek, a perből csak a biro nyert. Mohammed is szépen odavitétt velök a követ a helyéhez s akkor se egyik, se másik, hanem a koponyáról felemelve azt, sajátkezűleg ő helyezé azt el. E böles ítélet nagy tekintélyt szerzett neki, népszerűvé lett s kezdetűk hangoztatni, hogy Isten választotta, aki őt küldé a szent kö elhelyezésére: de ha a források alapján a kul-lisszák mégse neznük, nejének, Kadsichának ügyes kezét látjuk ott működni, ki a peres atyafinak határozatáról értesültek, sürgeté ferjét a tem-plomba menetetre, hogy így ő lehessen az első belépő.

(Folyt. köv.)

impádkoztak. De addig is, míg visszakerül a föfőre, Allah elrendelte Ábrahámuk, hogy ugyanazon a helyen, hol az eredeti állott, ugyan-oly alakban építsen fel egy új Kaábát s hogy zavarba ne jöjjön, az eredetnek egy hu mintáját Gábor angyal által megküldötté neki. Az így létrejött szent házat tette meg Mohammed Mekka elfoglalása után az általa alapított iszlám vallás gyakorlatoinak központjává. De ez csak akkor következett be, midőn a zsidókkal meghasonlott, mert eleinte, midőn Mekkából kiül-döztek, Jeruzsálemet tette meg Kiblavá, vagyis azzá az irányny, mely felé az igazhűtő Moham-medánusnak imaközben fordulnia kell.

A Kaaba közelében, attól északra van a híres zem-zem kut, mely fölkelt most kupos esarnok emelkedik és medénegé fehér mörvány-ból van. E esodátóv kut hajdan be volt temetve és állítólag Mohammed öreg apja bukkant rá újra. A hívők szerint vize minden testi és lelki betegséget gyógyít. Ezt isszák, mosakodnak benne, sőt halottí ruháikat is mártogatnak bele. A zarándokok drágán vásárolt korszokban viszik háza s utközben a sokszor ugyszólván élvez-hetlen vízbe ebből csak pár eszeget öntenek, az szerintük kellemessé és üdítővé válik, sőt még gyógyerejét is átveszi. Ez egyedüli forrása Mekkáknak.

Ezek elmondása után vegyük fel elbeszélésünk fonalát ott, ahol a Kaaba leírásával meg-szakítottuk. Emeltem, hogy legett a szent ház s a lakosság újra építette. Időig minden rendben lett volna, hanem az építkezés befejezte

rály Walther Bélát, a főcsei Állami főreáliskola igazgatóját, a nagyszabeni tankerület főigazgatójává a szabályzerű illetményekkel kinevezte

Olcsóbb leas a pénz. Az Osztrák Magyar Bank igazgatósága f. hó 10-én délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy tekintettel a pénzpiaci helyzetnek javulására, a kamatlatat egy százalékkal csökkentti.

Kossuth köszönete. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a magyar posta, távírda és távbeszélő személyzetéhez az alábbi köszönetet intézte: Oszinte megelégedéssel értesültem arról, hogy a magyar posta, távírda és távbeszélő örvendetes fejlődése folytán előállott fokozott teendőket a személyzet 1907. évben is dicsőrekes kitartással, hűfeszű buzgalommal és kötelességérzettel végezte. Örömmel szolgál, hogy a magyar kir. posta, távírda és távbeszélő összes szolgálati ágánál működő személyzetnek ezért köszönetemet és elismerésemet fejezhetem ki. Budapest, 1908. január hó 1-én. Kossuth k. k.

A szerb radikálisok győzelmé. A szerb egyházmezeje megválasztotta az adminisztratív bizottságot, egészen a szerb radikális párt nagyjából. A közvilágos álláspontja, hogy az összes egyházi tisztviselőket három havi felmondással elbocsátja.

Katonai kérdések. Jekelfalussy honvédelmi miniszter csak a régi ujonclétszám megszavazását kéri a képviselőháztól. A régi ujonclétszám megszavazása után azonban nyomban alkudozása becsatlakozik a parlamenttel a létszám fölemelése tárgyában. A létszám fölemeléséért eszerben messze menő engedményeket helyeztet a miniszter kikiáltása: 1. A zászlókérdés megoldását magyar szempontokból. 2. A magyar nyelvű katonai bíróságot a magyar érdeknek.

Gyenge iparpártolás. Szinte megdöbbentő az a gyászos adat, amelyet a statisztikai hivatal tesz közzé. Az elmúlt 1907. évben januártól novemberig 1430-4 millió korona értékű árut hoztak be Magyarországra — nagyrészt Ausztriából. Az 1906. évi behozatalhoz viszonyítva 98-8 millió koronával volt több a behozott árak értéke. Hát így virágzik az a tulipán?

Blaháné ünneplése. Január 6-án volt ötvenedik évfordulója annak, hogy Blaha Lujza, a nagy magyar művésznő, színpadra lépett, mint nyolc éves gyermek, a győri színpadon. A fővárosi Népszínház-Vigopera ezt a nevezetes évfordulót, addig is, míg Blaháné az operetűt alakította „Nagymama” bemutatója alkalmából méltó ünneplésben részesítheti, a „Falu rossza” előadásával ünnepelte meg, a melynek keretében Mader Kezsdő igazgató hatalmas bábékoszort nyújtott át a művésznőnek a annak a reményének adott kifejezést, hogy Blaháné még igen sok nagy sikert fog szerezni a Népszínház-Vigoperának. A színház személyzete is zajos szeretettel ünnepelte Blahánét, akit mélyen meghatótt az új Népszínház személyzetének meleg magasztalása.

A csikszeredai ipartestület táncestélye. F. évi február hó 1-én a csikszeredai ipartestület a Vigadó összes helyiségeiben a létesítendő olvasóköre javára táncestélyt rendez. Védnökök lesznek: Kállay Ubul főispán, Fejér Sándor alispán, dr. Ujfaluai Jenő polgármester urak. A meghívók a napokban lesznek szétküldve.

Emlékünnep. Kegyeletesen emlékezett meg Nagyenyed városa e hó 9-dikén arról a szomorú eseményről, amely e naphoz Nagyenyed történetében fűződik, 1849. január 9-dikén a felbujtogatott és megeskettelt románok a várost felédták és mintegy 500 magyarit gyilkoltak le vad kegyetlenséggel. Ennek emlékére alkalmi isteni tiszteletet tartottak, a melyen megjelent az egész városi tanács, a Bethlen kollgium s a kegyeletes közönség. Délután pedig az elesettek sírjánál volt ünnepély.

Szinielőadással egybekötött táncestély. A lázárfalvi ifjuság a községi elemi népiskola javára 1908. január 18-án (szombaton) szinielőadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendez, mely alkalommal „Házassodjúnk” című 3 felvonásos bohózatot adják elő. Belépti díj: Csabádjús 3 kor. Személyegy 1 kor. Jelszó: Székeletes öltözet.

Fegyvergyakorlatok 1908-ban. A hadvezetéség a mult esztendőben a tartalékos legénység fegyvergyakorlati idejére vonatkozólag újításokat léptetett életbe, melyeket a szerzett tapasztalatok alapján állandósítani fog. Az összes fegyvergyakorlatra kötelezettek méreikus közepétől szeptember végéig terjedő időközben fogják behívni még pedig oly módon, hogy a behívottak által a tényleges szolgálathoz létszáma örösödjék. Megfogják engedni azt, hogy a behívott a neki legalkalmasabb időpontot válassza be a bevonulásra, illetőleg, hogy életmódjának és foglalkozásának legjobban megfelelő turnusban tegyen eleget katonai kötelezettségének. Ez az intézkedés a gazdálkodással foglalkozók érdekében történik a gyalogsághoz és a vadász csapatokhoz 172-200 embert 13 napra, 63-400 embert 17 napra, 4900 embert 28 napra, fognak behívni. A lovassághoz 4800 embert 25 napra, a moza tüzérsághoz 4900 embert 17 napra, a vartüzérsághoz 5000 embert 17 napra, az utász csapatokhoz 5450 embert 17 napra, 250 embert 28 napra, a vasut- és tüvirozathoz 2300 embert 17 napra, a szerkeszteszathoz 6000 embert 17 napra hívnek be. Összesen 278 ezer tartalékos fog bevonulni. Ezenkívül 4900 tartalékos tisztt kap behívót.

Éltelt aljegyző. Takó Ferenc volt gyermekosztályos járásbírósgát aljegyzőt az esikszeredai kir. törvényszék 2. és fél évi fegyház és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlott felebbezést jelentettek be.

Kiderített büntény. Mozei Imre Ditró — Orova telepi lakos mult hó 21-én a Borszék felé vezető utvonalon ismeretlen tettesek által annyira megvertetett, hogy annak következtében 23-án seobeibe belehalt, a ditrói esendőrösög buzdó nyomozása folytán a tetteseket: Gál Simon, Sikiódi Adám és Sikiódi Mihály ditró — orovai lakosok személyében kiderítette, letartóztatta és a gyermekosztályos járásbírósgágnak átadta, onnan már a esikszeredai fogházba kísértettek át, hol várják eselekményük eljárásának méltó büntetését.

Hazajött bosszút állani. Németh József halmgyári lakos ezalótt egy évvel vándorolt ki Amerikába s ittthon hagyta fiatal feleségét, aki hamarosan hűtlen lett az idegenben robotoló férjhez Némethnek egyik rokona megírta az asszony esulfalagát, amire a férj hazaa utazott Amerikából. Este érkezett meg Halmgyára s épen pásztorórán találta feleségét, jól elverve, misnap már el is utazott. Állítólag — vissza Amerikába. A bosszualló férjet felesége feljelentése a esendőrösög nyomozza.

Politikus kávé. Mulatságos dologt közöl egyik fővárosi lap. A kis Montenegró fővárosban van egy ellenzéki érzésű k. vés, aki nemrégben a minisztereknek nem akart kávéat adni. Erre megvonták tőle az üzleti engedélyt s még be is akarták esukatni. A megriadt politikus kávést erre egyenesen a fejedelemhez rohant kegyelemért. A nagylelkű Nikita ugy oldotta meg a feketekávé ügyet, hogy esekély bírságát válttoztatta a büntetésre, de kötelezte a kávést, hogy az ő eszeszégére kávézasson meg vagy száz cettinjei hazafit. Ugyis történt s a kávést együtt éljente a jölekkü fejedelmet a vendégsereggel együtt. Hogy a miniszterek is ott voltak-e a potyavendögek között, arról nem szól a krónika.

Lélekvásár. Egy Weiss József nevű pozsonyi kereskedő „tréfából” eladta a tulváltó üdvösségét Krausz nevű barátjának tíz koronáért s közjegyzői okirattal állttattak ki e furesz üzenetről. Két héttel a vásár után Weiss feleségét azongoztatta egy kórasi. A szerencsétlenséget Weiss annyira szívőre vette, hogy kórházba kellett szállítani. Buskomorságában itt folyton azzal telpöfölt, hogy bizonyám Isten bünteti őt lelke üdvösségének könnyelmű elkönyveteléséért. Az orvosok beteges agytrónének tulajdonították ezt a telpöföbst, és felküldték Weiss-t a bécsi Rudolf gyógyintézet megfigyelő osztályába. Ott Obermayer tanár lélektanai uton kezdte gyógyítani a beteget. Irattott Krausznak, hogy adja vissza Weiss lelke üdvösségét. Krausz, akinek a szerződés megkötése óta virágzóan kezdett üzlete, e szerencsétjét éppen a lélekvásárlásnak tulajdonította. Nem volt telát hajlandó egy könnyen megválni a szerzett kincsétől. Aztán alkudozni kezdtek Krausz ezer koronát követelt. De Weiss szegény ember létere ennyit nem fizethetett. Végre megállapodtak 500 korona vételárban, amelyet maga a pozsonyi rabinus gyűjtött össze Weiss barátától. Ismét újabb okmányt kellett kiállítani a közjegyzőnél. Krausz ünneppélyesen kijelentette, hogy 500 korona fejében lemond Weiss lelki üdvösségéhez való jogáról. A tanár kurija tovább s a vászszerezés után Weiss gyögyultan hagyta el a Rudolf-kórházat.

Faarverési hirdetemény.

Alólirottak, mint a lázárfalvi róm. kath. lelkes és tanító. gör. kath. lelkes és tanító tulajdonában levő erdőilletmények ez idő szerinti haszonélvezői közhírré tesszük, hogy a megnevezett illetményi erdőnkben folyó év nyarán tűz által megperzsel, száraz, becslés szerint 473 m³ gömbhöllyü luc és jegenye fenőg haszonfa készletet 2365 korona, azaz: Kötteözzer háromszáz hatvanöt korona kikiáltási árban 1908. évi január hó 27-én d. e. 8 órakor Lázárfalva község-hivatalnál megforduló zárt írásbeli ajánlattal esikszeredai városi árverésen a legtöbbet igerő ajánlatot adni.

Az árverés az árverezés megkezdése előtt kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképen az árverést megelőző elnök kezéhez letenni. Az egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott összeg 10%-ának megfelelő összeggel, vagy óvadékképes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Úljánlatok nem fogadtatnak el. A fatömeg becsértéken alól eladatni nem fog. Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a lázárfalvi gör. kath. lelkesi hivatalnál megtekinthetők.

Lázárfalva, 1908. évi január hó 9-én.
Bardcz István, r. m. kath. plebános.
Boér György, gör. kath. lelkesz.

Imre Jenő, községi tanító.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nem kell már egy üveg finom illatszertért 10, 15, 20 koronát adni, mivel

FEKETE VILMOS
 illatszertárban Csikszeredában

a legfinomabb illat megkapható 1 kor. 20 fillérről dekagramonként! Egy araszépitő kendősek, mint puderek 10 fillértől feljebb. Valamint ott kapható a híres kolozsvári arc- és kozmikumitó

Ichthyol és Ichthyol Salicyl
 gyógyszerzappan, valamint az összes létező pipere és kozmetikai cikkek nagy választékban.

Vidéki megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett azonnal eszközöletnek.

Szárazosnyelvi és érnelléki termelőktől beszerzett

kitünő borok

zárt üvegekben és nagyobb mennyiségben is jutányos árakban megrendelhető **Friedmann A. Ignác csikszeredai csemege üzletében.** Ugyanott megrendelhetők mindenféle kisüstön főzött pálinka félék, u. m. **valódi sörp, szilva, törköly stb.** Szíves megrendeléseket azonnal és kifogástalanul lebonyolít

FRIEDMANN A. IGNÁC.

HIRDETÉSEK
 mérsékelt díjazás mellett felvétetnek a kiadóhivatalban.

1908. évi 17. szám.
Csiksz. m. b. pénzt.

MEGHIVÓ.

A CSIKSZEREDAI KERÜLETI MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR

1908-IK ÉVI

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉT

1908. ÉVI FEBRUÁR HÓ 2-ÁN DÉLELŐTT 10 ÓRÁKOR.

CSIKSZEREDÁBAN, A VÁROSHÁZ NAGYTERMÉBEN TARTJA MEG.

melyre a közgyűlési kiküldöttek azon megjegyzés mellett hivatnak meg, hogy arra az esetre, ha a tagok határozatképes számban nem jelenének meg, a közgyűlés 1908. évi február 9-én d. e. 10 órakor az irt helyiségben a tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni; utóbbi esetben a tagok az „Orszem“ cz. lapban és a bizalmi férfiak utján fognak értesítettetni, minden egyéb meghívás nélkül.

A tárgyak minden tagra nézve életbe rágó fontosságánál fogva, elvárja az igazgatóság, hogy a közgyűlési kiküldött tag urak minél nagyobb számban megjelenjenek.

A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI:

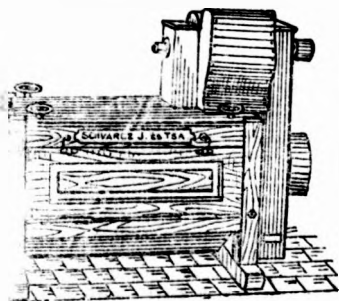
1. Igazgatósági jelentés, a régi tagdíj hátrálékokból felhajthatatlanság címén esz- közből törleésekről.
 2. Az „Állami Munkásbiztosító Hivatal“ 3190. sz. rendelete értelmében a választott bíróság ülnökeinek újra választása, úgy, hogy a munkaadók 10 rendez- és 5 helyettes tagot; az alkalmazottak ugyanannyit, külön-külön a saját kebelükből választanak.
 3. A régi „Csikszeredai Kerületi Betegsegélyző pénztár“ illető vagyon-maradvány fölötti határozathozatal
 4. Indítványok.*)
- Az igazgatóságnak 1908. január 6-án tartott gyűlésében hozott határozata alapján.

Csikszereda, 1908. január 10.

Szabó János,
titkár.

Merza Rezső,
elnök.

*) Indítványok a közgyűlés előtt 48 órával az elnökséghez bejelentendők.

DARIUS

gHytánoló- és heező-gép.

Törvényesen védett új fekvő szerke- zettel, munkaközben szabályozható surlaköpenyvel és surla-verőkkel.

Nélkülözhetetlen főképpen vámmalmokban és minden olyan malomban, ahol egymásután többféle gabona kerül feldolgozásra. mert a surlaköpeny bármikor rögtön szabályozható szükséghez mérten, munka közben is. — Egyetlen más hámozógépnek sincsen meg ez a tulajdonsága.

Referenciákkal, árlappal, ajánlattal és gabonapróbákkal szívesen szolgál:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár. BUDAPEST, V-ik kerület. Váci-körút 26. szám.

Virág és konyhakertészet.

Van szerencsénk a t. e. közönséget értesíteni, hogy Csikszeredába a vasuti állomással szemben

keresk. virág és konyhakertészeti

telepet létesítettünk, a hol állandóan mindenféle élő viragokat, veteményeket és zöldséget termelünk, azonkívül meny- asszonyi, vőfély és női mellcsokrokat 6 napi előzetes megrendelés mellett kész- sítünk.

Szíves pártfogást kérve

teljes tisztelettel

Helvig G. János és Társa

első csikszeregyei virág és konyhakertészete.

A K I M P É R

„RÉPÁTI GYÓGYSAVANYUVIZ“

forráskelölésége tisztelettel tu- datja, Csikszereda város és vi- déke fogyasztó közönségével, hogy közkedveltségnek és álta- lános elismerésnek örvendő as- ványvizét naponta friss töltésben hozza forgalomba

Láda vételnél előnyár!

Főraktár: NAGY GYULA kereskedőse

Csikszereda.

50 52

JAKAB JÓZSEF,

polgári és egyenruha készítő Csikszereda, Fötér.

Van szerencsém tisztelettel tudomá- sára hozni a n. é. közönségnek, hogy féltiszabó üzletemben minden idényre a legszebb és legjobb hazai gyarmányu

gyapju és kamarn szövetekből

nagy raktárt rendeztem be, melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket ol- csó árak mellett készítek. Nemkülönben nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruhazati szövetekből is elvállalom katonai, vasuti és egyéb egyenruhák- nak a legrövidebb idő alatt való elké- szítését is.

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

Singer-féle varrógépeket,

melyeket gyári áron hozok forgalomba, három évi jótállás mellett, havi rész- letfizetésre. — Ugyiszintén nálam ol- csón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellekek, u. m. szjak, ola- jozók, csavarhuzók, hajók stb.

Becsés pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

JAKAB JÓZSEF.